

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної
діяльності

СИЛАБУС

Музейно-архівної практики

підготовки бакалавра

спеціальності 032 «Історія та археологія»

Кваліфікація: 1) історик, фахівець з археології, давньої і середньовічної історії України; 2) історик, фахівець з нової і новітньої історії України; 3) історик, фахівець з європеїстики

Силабус виробничої музейно-архівної практики підготовки бакалавра спеціальності 032 «Історія та археологія», галузі знань 03 «Гуманітарні науки», кваліфікація: 1) історик, фахівець з археології, давньої і середньовічної історії України; 2) історик, фахівець з нової і новітньої історії України; 3) історик, фахівець з європеїстики.

Розробник : Дмитренко Алла Адамівна, доцентка кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності, кандидатка історичних наук, доцентка

Силабус навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності
протокол № ____ від _____ 2020 р.
Завідувачка кафедри : _____ (Гаврилюк С.В.)

І. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійна / освітньо-наукова / освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика дисципліни
Денна форма навчання	Шифр і назва галузі знань 03 – Гуманітарні науки	Нормативна
	Напрямок підготовки 032 Історія та археологія	
Кількість годин / кредитів 60 / 2	Освітньо-професійна програма: «Історія, європеїстика, археологія	Рік навчання <i>другий</i>
		Семестр <i>четвертий</i>
ІНДЗ : немає	Освітній рівень Бакалавр	Самостійна робота 56 год.
		Консультації 4 год.
		Форма контролю залік
Мова навчання українська		

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійна / освітньо-наукова / освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика дисципліни
Денна форма навчання	Шифр і назва галузі знань 03 – Гуманітарні науки	Нормативна
	Напрямок підготовки 032 Історія та археологія	
Кількість годин / кредитів 60 / 2	Освітньо-професійна програма: «Історія, європеїстика, археологія	Рік навчання <i>другий</i>
		Семестр <i>четвертий</i>
ІНДЗ : немає	Освітній рівень Бакалавр	Самостійна робота 56 год.
		Консультації 4 год.
		Форма контролю залік
Мова навчання українська		

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Дмитренко Алла Адамівна

Кандидатка історичних наук

Доцентка

Доцентка кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичних технологій

Контактна інформація +380994872275

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. ОПИС ПРАКТИКИ

1. *Анотація курсу.* Музейно-архівна виробнича практика є складовою підготовки бакалавра спеціальності 032 «Історія та археологія» освітньо-професійної програми «Історія, музеєзнавство, екскурсознавство».

2. *Пререквізити:* «Історія музейної справи», «Музеєзнавство», «Пам'яткознавство», «Фондова та науково-дослідна робота музеїв»;

Постреквізити: «Історія музейної справи на Волині», «Музейна комунікація», «Методика навчання історії», «Експозиційна та культурно-освітня робота музеїв», «Туристичні ресурси».

3. *Мета і завдання навчальної дисципліни.* Метою музейно-архівної виробничої практики – ознайомлення з організацією архівної і музейної справи і з'ясування ролі музеїв та архівів в сучасному соціокультурному просторі; формування у студентів навичок професійної діяльності бакалавра-історика; закріплення і поглиблення отриманих студентами теоретичних знань з ряду курсів.

Завдання музейно-архівної практики. Основними завданнями вивчення дисципліни є організація архівної та музейної справи в Україні; функціональна структура Державного архіву Волинської області та Волинського краєзнавчого музею; інші музеї Волинської області, їх типологія; наукова організація, виявлення,

комплектування, обробка, зберігання, публікація та інші форми використання архівних документів і матеріалів; пошук і відбір архівних документів та матеріалів; основні форми роботи музеїв, наукова організація, виявлення, комплектування, облік, атрибутування, зберігання, експонування та інші форми використання музейних предметів; використання архівних документів та музейних експозицій в педагогічній діяльності.

Форма проведення виробничої музейно-архівної практики: робота в архівах та музеях різного профілю і різного типу на громадських засадах. Під час виробничої музейно-архівної практики студенти зобов'язані виконувати поточну роботу, передбачену планом діяльності архіву чи музею.

4. Результати навчання (Компетентності).

Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. 9. Здатність бути критичним і самокритичним. 10. Здатність працювати в команді.
Фахові компетентності (ФК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах. 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією. 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи. 5. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.). 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема

	<p>інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.</p> <p>7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.</p> <p>8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні соціальні події та явища.</p> <p>9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p> <p>10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p> <p>11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.</p> <p>12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.</p>
--	---

Програмні результати навчання

<p>1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.</p> <p>2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.</p> <p>5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.</p> <p>6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.</p> <p>8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.</p> <p>9. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.</p> <p>10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.</p> <p>12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.</p> <p>13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.</p> <p>14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.</p>

IV. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	<p>Організаційне заняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> – інструктаж із загальних питань проходження практики; – інструктаж із техніки безпеки;

	<ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення із планом і завданнями практики; – заповнення щоденників виробничої практики; – видача направлень на практику 2 год.
2.Ознайомлювальний	<p>Практика в архіві:</p> <p>Знайомство із архівною установою:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення студентів із структурою та системою функціонування архіву; – ознайомлення із сховищами та особливостями зберігання архівних документів; – використання документів архівного фонду; основні категорії користувачів архівних фондів; – отримання індивідуального завдання. 1 день <p>Практика у музеї:</p> <p>Знайомство із музеєм:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення студентів із структурою та історією музею; – знайомство із керівництвом музею; – знайомство із працівниками відділу, де буде безпосередньо проходити практика; – ознайомлення студентів з особливостями побудови експозиції музею, де буде проходити практика; – отримання індивідуального завдання. 1 день
3.Основний	<p>Виконання науково-практичної роботи, запланованої на період практики</p> <p>Архів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – особливості формування архівного фонду України, фонду Державного архіву Волинської області; – облік документів в архіві: фонд – опис – справа; – науково-довідковий апарат архіву; – каталогізація документів і систематизація карток за тематичним, географічним та хронологічним принципом; – отримання індивідуального завдання та пошук документів за обраною темою; – ознайомлення з процедурою видачі документів – робота з джерелом: опис, виписки, аналіз змісту; – архівна довідка; – ведення щоденника практики. 4 дні <p>Музей:</p> <ul style="list-style-type: none"> – структура музею і музейних фондів; – основні напрямки роботи музею;

	<ul style="list-style-type: none"> – комплектування музейних фондів; – ознайомлення з фондовою роботою: облік музейних фондів, книга надходжень; – особливості зберігання музейних предметів; – музейна експозиція; особливості експозиційної роботи; – форми науково-просвітницької діяльності музею; – оглядові екскурсії по музею; – ведення щоденника практики. 4 дні
4.Підсумковий	Підготовка звіту по практиці <ul style="list-style-type: none"> – оформлення документів, опис проведеної роботи; – підготовка презентації на підсумкову конференцію. 1 тиждень

V. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Підготувати матеріал / довідку на теми:

- схема архівних установ Волинської області;
- історія Державного архіву Волинської області та його структура;
- вивчити склад фонду, опису, порядок занесення справ до опису;
- характеристика архівного сховища;
- за допомогою архівних довідників / путівників виявити інформацію з конкретної теми;
- укласти архівну довідку;
- музейні установи Волинської області; структура Волинського краєзнавчого музею;
- комплектування і структура музейних фондів;
- форми роботи музею;
- заповнити облікову картку і науковий паспорт на музейний предмет;
- аналіз експозиції / розділу експозиції музею;
- скласти бібліографію на задану тематику (для підготовки виставки, розділу експозиції);
- фотоматеріал, що ілюструє роботу студента під час практики;
- студентам освітньо-професійної програми «Історія, європеїстика, археологія» підготувати презентацію з теми: «Використання музейних фондів при вивченні певної теми з курсів Археологія, Давня і середньовічна історія України»;
- студентам освітньо-професійної програми «Історія, музеєзнавство, екскурсознавство» підготувати презентацію екскурсії по експозиції / частині експозиції / виставці музею або ж презентацію з теми: «Використання музейних фондів / певного фонду в туристично-екскурсійній діяльності».

VI. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Теоретична підготовка: <ul style="list-style-type: none"> – знання матеріалу, отриманого студентами під час вивчення теоретичних курсів «Музеєзнавство», «Архівознавство» та ін.; – володіння матеріалом під час виконання робіт, визначених 	15

для студента на практиці.	
2. Психолого-педагогічна майстерність: <ul style="list-style-type: none"> – комунікабельність; – емпатійність; – не конфліктність тощо. 	10
3. Особистісні характеристики: <ul style="list-style-type: none"> – дисциплінованість під час проходження практики; – ініціативність; – самостійність; – професійна спрямованість; – інноваційність. 	5
4. Оцінювання процесу проходження практики: <ul style="list-style-type: none"> – якість виконання робіт, визначених студенту під час практики; – формування документації, облікової звітності на базах практики тощо. 	20
5. Оцінювання звітної документації: <ul style="list-style-type: none"> – схема архівних установ Волинської області; – історія Державного архіву Волинської області та його структура; – склад фонду, опису, порядок занесення справ до опису; – характеристика архівного сховища; – інформація з конкретної теми, виявлена за допомогою архівних довідників / путівників; – музейні установи Волинської області; – структура Волинського краєзнавчого музею; – комплектування і структура музейних фондів; – форми роботи музею; – облікова картка і науковий паспорт на музейний предмет; – аналіз експозиції / розділу експозиції музею; – бібліографія на задану тематику; – фотоматеріал, що ілюструє роботу студента під час практики. 	20
6. Оцінювання допоміжної документації : <ul style="list-style-type: none"> – загальне оформлення щоденника; – оформлення допоміжної документації (наочний матеріал, схеми, знімки тощо). 	5
7. Захист практики.	25
Сума	100

Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента: всі студенти проходять практику в музеях та архівах міста Луцька або за місцем проживання студентів.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти ознайомлюються з основними вимогами академічної доброчесності. Вони мають самостійно виконувати всі

завдання, покликаючись на використані джерела.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Всі завдання мають бути виконані відповідно до розкладу навчального процесу. У випадку невчасного виконання завдань, студент може виконати усі завдання за індивідуальним планом, затвердженим деканатом.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Оцінка за залік ставиться на основі балів, набраних за час проходження практики, оцінювання звітної документації та оцінки за захист практики. Оцінка за практику складається із балів за: теоретичну підготовку, психолого-педагогічну майстерність, особистісні характеристики студента, оцінювання процесу проходження практики, оцінювання звітної документації, захист практики. У підсумку студенти отримують 100 балів..

Якщо студент хоче підвищити рейтинг, він може добрати бали, доопрацювати звітну документацію практики.

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Академічна доброчесність. *Інформаційний бюлетень*. 2020. Вип. 6. URL: <https://saiup.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/Integrity-bulletin-05.pdf>.
2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. URL: https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf.
3. Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк, 2020. 12 с. URL: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>.
4. Колесніков А. Академічна доброчесність в українському науково-освітньому просторі: проблеми та соціальні загрози. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/38304/1/Колесніков.pdf>.
5. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності / Упоряд. Є. Ніколаєв та В. Бахрушин. К., 2019. URL: https://drive.google.com/file/d/1UjtfmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cqx9/view.
6. Актуальні проблеми розвитку архівної справи в Україні: Доп. і повід. наук. конф. (15–16 березня 1995 р.). К., 1996.
7. Архівістика: Термінологічний словник / Авт.-упоряд. К. Є. Новохатський, К. Т. Селіверстова, Н. І. Гончарова та ін. К., 1998.
8. Архівні установи України: Довідник. К., 2000.
9. Архівознавство: Підручник / За ред. Я.С. Калакури та І. Б. Матяш. К., 2002.

10. Бабарицька В. К., Короткова А. Я., Малиновська О. Ю. Екскурсознавство і музеєзнавство : навч. посіб. К.: Альтерпрес, 2007.
11. Банах В. М. Музейні інновації та інтерактивність у теорії та практиці музейної справи. *Historical and Cultural Studies*. 2016. Volume 3, number 1. Р. 1–5. URL : <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/oct/6320/170519verstka.pdf>.
12. Бекетова В. М. Науково-дослідна робота музею як головний чинник його подальшого розвитку. *Музей на межі тисячоліть: минуле, сьогодення, перспективи*. Зб. тез допов. та повід. міжнародної наук. конф. Дніпропетровськ, 1999. С.37-39. URL : <http://museum.dp.ua/article0146.html>.
13. Булгакова В. А. Музей навчального закладу як складова системи громадянського становлення учнів. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. «Історія та географія»*. 2013. Вип. 48. С. 153-157. URL : znprkhnpu_ist_2013_48_32.pdf.
14. Вайдахер Ф. Загальна музеологія / Переклад з нім. Х. Назаркевич, О. Лянґ, В. Лозинського. Львів: Літопис, 2005. 632 с.
15. Волинський краєзнавчий музей. URL : <http://volyn-kray-mus.at.ua/>.
16. Волинський музейний вісник : Наук. зб. Вип. 7. / Упоряд. А. Силук. Луцьк, 2015. 552 с.
17. Волинський музейний вісник : Наук. зб. : Вип. 6. / Упоряд. А. Силук. Луцьк, 2014. 362 с.
18. Волинський музейний вісник Наук. зб. : Вип. 8. / Упоряд. А. Силук. – Луцьк, 2016. – 416 с.
19. *Волинський музейний вісник*. Вип. 2 / Упорядн. А. Силук, Є Ковальчук. Луцьк: Волинський краєзнавчий музей, 2010.
20. *Волинський музейний вісник: Музейна педагогіка. Теорія і практика*: Наук. зб. Вип. 5 / Упоряд. А. Силук. Луцьк, 2013. 314 с.
21. Волинський музейний вісник: Музеї у дослідженні та збереженні пам'яток культурної спадщини західноукраїнських етнічних земель. Наук. зб. Вип. 4 / Упоряд. А. Силук, Є. Ковальчук. Луцьк, 2012. 282 с.
22. *Волинський музейний вісник*: Наук. зб. Вип. 3 / Упорядн. А. Силук, Є. Ковальчук. Луцьк, 2012. 288 с.
23. Волинський музейний вісник: Наук. зб. Вип. 9. / Упоряд. Є. Ковальчук, А. Силук. Луцьк, 2018. 378 с.
24. Волинський музейний вісник: Наук. зб.: Вип. 10. / Упоряд. Є. І. Ковальчук. Луцьк, 2020. 188 с.
25. Гасиджак Л. Музей і школа : партнери чи випадкові знайомі? *Освіта України*. 2013. 1 лип. С. 10. URL : <http://pedpresa.com.ua/blog/muzej-i-shkola-partnery-chy-vypadkoviznajomi.html>.
26. Гріффен Л. Музей як соціокультурний феномен. *Ніжинська старовина*. 2012. Вип. 14. С. 5–11. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nizhs_2012_14_3.
27. Державний архів волинської област. URL: <https://volyn.archives.gov.ua/>.
28. Державний архів Волинської області: Анотований реєстр описів : Фонди періоду до 1939 року. Луцьк: Надстир'я, 2008. 392 с.
29. Державний архів Волинської області: Анотований реєстр описів фондів органів і організацій Компартії України (1939–1991). Луцьк: Надстир'я, 2006. 788 с.
30. Державний архів Волинської області: Путівник. Луцьк: Надстир'я, 2011. 952 с.
31. Каталог метричних книг державного архіву Волинської області (1600–1933): Спеціальний довідник. Луцьк: Надстир'я, 2009. 588 с.

32. Єлісеєва Т. Музей волинської ікони у дослідженні пам'яток сакрального мистецтва. *Волинський музей. Історія і сучасність*. Наук. зб. Вип. 5. Матеріали V Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції, присвяченої 23-й річниці Незалежності України та 85-й річниці створення Волинського краєзнавчого музею, м. Луцьк, 16 травня 2014 року / Упоряд. А. Силук. Луцьк, 2014. С. 49–55.
33. URL: : http://volyn-kray-mus.at.ua/publ/muzej_volinskoji_ikoni_u_doslidzhenni_pam_jatok_sakralnogo_mistectva/1-1-0-263.
34. Закон України «Про внесення змін до закону України “Про Національний архівний фонд і архівні установи”». *Архіви України*. 2002. № 1–3. С. 3–23.
35. Закон України «Про музеї та музейну справу» (249/95-ВР) / Верховна Рада України. Офіц. вид. К.: Парлам. вид-во, 1995. 20 с.
36. Збірник нормативно-правових актів з питань охорони культурної спадщини. Луцьк, 2005.
37. Информационные технологии в научно-исследовательской деятельности музея: Программа. URL : <http://www.kreml.ru/research/conferences-and-seminars/informatsionnye-tekhnologii-v-nauchno-issledovatel'skoj-deyatelnosti-muzeja/>.
38. Інструкція з музейного обліку і зберігання музейних предметів з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, які знаходяться в музеях України. URL : <http://assay.gov.ua>.
39. Караманов О. В. Музей – школа – університет : особливості педагогічної взаємодії в сучасному «суспільстві знань». *Освіта та педагогічна наука*. 2013. № 4. С. 44–50. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/OsDon_2013_4_7.
40. Кардаш Н. В. Музейна педагогіка: ретроспективний аналіз. *Наукові записки [Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова]. Серія : Педагогічні та історичні науки*. 2015. Вип. 125. С. 46–58. URL : <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/24399/1/Kardash.pdf>.
41. Ковальчук Є. Волинський краєзнавчий музей – скарбниця історико-культурної спадщини Волинського краю: до 80-річчя з часу заснування. Луцьк: Медіа, 2009.
42. Ковальчук Т. І. Соціально-культурна роль музею у формуванні особистості. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Педагогіка, психологія, філософія*. 2014. Вип. 199 (2). С. 142–149. URL : <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pedagogica/article/viewFile/450/427>.
43. Криштапук Л., Вернидубов О. Комунальні та громадські музеї Волинської області в 2012 році (порівняльно-довідковий матеріал). Ч. 1. URL : http://volyn-museum.com.ua/board/muzejnikam/komunalni_ta_gromadski_muzeji_volinskoji_oblasti_v_2012_roci_chastina_1_naukovo_doslidnicka_dijalnist/2-1-0-180.
44. Культурно-освітня діяльність музеїв. URL : http://e-works.com.ua/work/6549_Kylytrno_osvitnya_diyalnist_myzeiv.html.
45. Мезенцева Г.Г. Музеєзнавство. К., 1980. 120 с.
46. Методичні рекомендації з підготовки до практичних занять з навчальної дисципліни «Основи музеєзнавства» для студентів 2 курсу історико-соціологічного факультету напрямку підготовки 0203 – гуманітарні науки спеціальності 6.020302 – історія / розробник Прищепа О.П. Рівне, 2013. URL : <https://studfiles.net/preview/4364113/>.
47. Микульчик Р., Слободян П. Словник-довідник з термінології музейної справи. *Термінологія*. 2010. № 676. С. 107–110.
48. Музей как научно-исследовательский центр. URL : <http://www.philol.msu.ru/~tezaurus/docs/5/articles/3/3/2>.
49. Музейна справа та музейна політика в Україні XX століття. К.: Златограф, 2004.

50. Музейний простір Волині. URL : <http://volyn-museum.at.ua/>.
51. Музеї – державні та громадські установи, що займаються краєзнавчо-освітньою діяльністю. URL : <https://donoblkraymuseum.wordpress.com/2016/12/13/музеї-державні.....>
52. Музеї України: Довідник / Міністерство культури і мистецтв України. К.: Задруга, 1999.
53. Організація взаємовигідної співпраці музеїв із туристичними фірмами. URL: https://pidruchniki.com/12631113/kulturologiya/organizatsiya_vzayemovigidnoyi_spivpratsi_muzeiiv_turistichnimi_firmami.
54. Основи музеєзнавства, маркетингу та рекламно-інформаційної діяльності музеїв: Навч. посіб. / П. Горішевський, М. Ковалів, В. Мельник, С. Оришко. Івано-Франківськ: Плай, 2005.
55. Основні положення організації науково-дослідної та методичної роботи в державних архівних установах України / Уклад. І. Б. Матяш, В. М. Гика, С. Г. Кулешов та ін. К., 2001.
56. Основні правила роботи державних архівів України. К., 2004.
57. Положення про державну реєстрацію документів Національного архівного фонду України: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 1995 р. № 853. *Архіви України*. 1995. № 4–6. С. 16–19.
58. Положення про Музейний фонд України. *Культурна спадщина України. Правові засади збереження, відтворення та охорони культурно-історичного середовища*: Зб. офіц. док. К.: Істина, 2002. С. 117 – 121.
59. Положення про проведення практики студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк, 2020. 17 с. URL: https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2020-11/положення_про_проведення_практики_студентів.pdf.
60. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. Музеєзнавство: Навч. посіб. К.: Знання, 2008. 428 с.
61. Салата О. О. Основи музеєзнавства. Навч.-метод. посібн. Для студентів спеціальності «Історія». Вінниця: «Нілан-ЛТД», 2015. URL : http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/12175/1/O_Salata_NMP_OM_IS.pdf.
62. Структура музею. URL : <https://studopedia.org/5-128498.html>.
63. Характеристика основных направлений работы музеев. URL : http://studbooks.net/1176963/kulturologiya/harakteristika_osnovnyh_napravleniy_raboty_muzeev.
64. Шевченко В. В., Ломачинська І. М. Музеєзнавство: Навч. посібник. К.: Університет «Україна», 2007. 288 с.
65. Юрєнева Т. Ю. Музееведение: Учебн. для высш. шк. 4-е изд., испр. и доп. М.: Академический Проект, Альма Матер, 2007. 536 с.
66. Якубовський В. І. Музеєзнавство. Підручник. Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М. І., 2010.

ІХ. ДОДАТКОВІ ВКАЗІВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Конкретні місця проведення виробничої музейно-архівної практики (бази практики) визначаються кафедрою документознавства і музейної справи перед початком практики. Зокрема, базами проведення практики є Державний архів Волинської області, Архів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, Волинський краєзнавчий музей, Музей історії СХУ імені Лесі Українки, Музей етнографії Волині і Полісся при СХУ, Музей Лесі Українки при СХУ, Державний історико-культурний заповідник у м. Луцьку та ін.

Як виняток іногороднім студентам може бути дозволено проходити практику в архівах та музеях регіону їх проживання при наявності офіційного клопотання з боку музейної установи. При проходженні практики за окремим індивідуальним планом в іншому місті студент одержує окреме завдання на практику, а по закінченні практики надає на кафедру звіт про її проходження й письмову характеристику керівника від бази практики.

Під час практики студенти зобов'язані дотримуватись усіх правил внутрішнього розпорядку архіву та музею, правил техніки безпеки, правил толерантності, виконувати навчальні завдання керівників практики від університету і від бази практики. Під час практики студенти повинні надати реальну допомогу архіву чи музею, беручи участь в опрацюванні документів, описі музейних предметів, створенні нової виставки, тематичної експозиції та ін.

Керівництво виробничою музейно-архівною практикою здійснюється викладачами кафедри документознавства та музейної справи. Керівництво від баз практики здійснюють працівники, призначені керівництвом архівів та музеїв, в яких проходять практику студенти.

Студентам призначається керівник практики із числа викладачів кафедри документознавства і музейної справи. Викладачі-керівники виробничої музейної практики знайомлять студентів з програмою практики, правилами техніки безпеки під час практики, визначають завдання і контролюють їх виконання, вирішують поточні питання, приймають звіти по практиці і оцінюють роботу студентів.

Керівник практики від бази практики дає студентам індивідуальні завдання по проходженню практики в архіві та музеї і контролює їх виконання, надає методичну допомогу студентам у вирішенні завдань, поставлених перед студентами-практикантами.

Поточний контроль під час проходження практики здійснюється старостами підгруп та керівниками від бази практики.

По завершенні практики студенти готують звіт, що має містити:

- загальні відомості про архівну / музейну установу, в якій студент проходив практику;
- характеристику діяльності установи по роботі з архівними / музейними фондами;
- характеристику основних форм роботи архіву музею, наукової та популяризаторської діяльності установи;
- перелік виконаних студентом під час практики колективних та індивідуальних завдань (їх характер, обсяг);
- аналіз власної діяльності із зазначенням про труднощі;
- власні рекомендації по практиці чи її покращенні.

Х. ДОДАТКИ

Додаток 1

Рекомендації щодо проходження практики

Робота студентів в ході виробничої музейно-архівної практики складає два тижні. Під час практики студенти отримують навички, необхідні в роботі історика-дослідника.

В ході практики студенти ведуть щоденні записи, облік виконаної роботи. Збирають матеріали для виконання індивідуальних завдань і для підготовки звіту та презентації, що містять відомості про історію музейної та архівної установи; структуру архіву та музею; комплектування і структуру музейних та архівних фондів, особливості їх зберігання; основні форми роботи музею та архіву.

Студенти складають супровідну довідку до архівного документу, що містить його зовнішню та внутрішню характеристику / критику і висновок про можливість його використання в історичних дослідженнях.

В музеї студенти-практиканти складають опис-характеристику виставки / експозиції чи її частини, що має містити загальний висновок про представлену інформацію та можливість її використання в науково-дослідній роботі. Студенти заповнюють облікову картку та науковий паспорт на музейний предмет.

Додаток 1

Оформлення звіту і матеріалів практики

1. Матеріали практики мають набирати у текстовому редакторі *Microsoft Word* і збережені у форматі *Word (*.doc)* (але не *docx*); шрифт – *Times New Roman*; кегль – 14; міжрядковий інтервал – 1,5; поля знизу і зверху – 2 см, зліва – 3 см, справа – 1 см; абзац – 1, 25 см.
2. Звіт і всі матеріали практики мають бути здані в електронному і роздрукованому вигляді. Кожний документ вкласти в окремий файл і підшити у папку. Першою сторінкою має бути «Звіт про проходження виробничої музейної практики».

Титульна сторінка «Звіту»:

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної
діяльності**

**ЗВІТ
про проходження
Музейно-архівної практики**

Студента (ки) 2__ групи
Факультету історії, політології
та національної безпеки
освітньо-професійної програми
*«Історія, музеєзнавство,
екскурсознавство»*
ПІБ

Керівник практики:
доц. Дмитренко А. А.

Луцьк – 2021